

27-39

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

<p>Előfizetési ára</p> <p>Egész évre . . . . . 8 K Fél évre . . . . . 4 - Negyed évre . . . . . 2 - Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Felelős szerkesztő, lapfelfelügyelő és kiadó:</p> <p style="text-align: center;">BALKÁNYI ERNŐ.</p> <p style="text-align: center;">MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.</p>	<p>Hirdetések egyezség szeriat.</p> <p>A nyilvánt. soronkint 1 korona.</p> <p>Kéziratokat nem ndmuk vissza.</p>
--	---	--

Az antialkoholizmus.

Mentsük meg a magyarországi munkástársadalmat. Ma, amikor az emberi jogok sok nemes küzdelme folyik, amikor a népjogokért való háboruban a munkástársadalmat viszi a vezérkari szerepet, többszörös intelligenciával szól hozzánk a kötelesség: mentsük meg a magyarországi munkástársadalmat!

Mitől? Hogyan? Ez itt a kérdés. Az elsőre a következő a felelet: Az alkoholizmustól. A második kérdés már hosszú a válasz: Egy egész mentő akció, egy nagy részletességgel, sok gondnal kidolgozott program.

Szomoru jelenség nálunk, hogy a munkástársadalmat nagy kontingensct rabul ejtette a pálinkaivás szenvedélye. Ha a statisztikai kimutatást nézzük, az alkoholizmus terjedésének következő elosztódását látjuk Magyarországon. Az alkoholizmus rabjai nagyobbrészt a munkások. Következnek utánuk a hegyvidékek lakói, kiváltkép a nemzetiségiek, ezek közt is leginkább az oláhok. Még legkevésbé izzik a pálinkaivást az alföldi magyarok.

Ezzel a számbeli elosztottsággal szemben a lesgürgősebb szükség tehát a munkástársadalmat megmentése. Külföldön, egy nevezetesen Angliában többféle erre irányuló intézkedés és intézmény van, amelyek már is látható eredményekben mutatják a maguk hasznosságát. Pedig Angliában csak apró, társadalmi csoportosulás, szervezkedő egyesülés után indult meg az alkoholizmus elleni akció, a különböző mértékletességi egyesületek adták az első lökést a nagyobb, általánosabban mozgalomnak, a melyet aztán siettet az állam gondoskodásába venni és törvényekkel támogatni.

Nálunk minden fiasokt vall, ami társadalmi kezdeményezésből indul ki. Ennek jórészt az az oka, hogy nincs együttműködő, együtt érző társadalmunk. Magyarországon tehát az ily irányú törekvés sikerét csak az biztosíthatja, ha az állam kezdi, folytatja és fejezi be. Mindig csak állam.

Hát lássuk, mit tehet az állam. Mindenekelőtt törvényt alkothatna. E törvény korlátozná az alkohol fogyasztást, amit úgy lehetne keresztülvinni, hogy orvosi diagnózis alapján átlagosan megállapíttatná, hogy mennyi italhoz nem ért meg egy embernek. Korcsmárosok, vendéglősök azon a mértéken túl nem adhatnának egy és ugyanazon embernek italt. Ez a korlátozás

ugyan nem ideális, de mégis valami eredményt jelent.

Az állam szigorúan megtiltáná, hogy gyárak, nagyobb manufaktékák közelében koresinák nyitassanak.

Ez és sok ehhez hasonló sok más intézkedés kell ahhoz, hogy az alkoholizmus elleni küzdelem némi eredményre vezessen. Sőt szabad téren olyan messze menni, amennyire csak egy liberális társadalmi mentőakció emelhet. Törvényt kellene alkotnia az iszákosság ellen. E törvény szelleme az volna, hogy büntetéssel sújtja az iszákosságokat.

Ez volna a helyes, okos és céltudatos mentőpolitika. Attól pedig ne riadjon vissza az állam, hogy egyik legfőbb állami jövedelmét, a szeszfogyasztást veszítene el ezekkel az intézkedésekkel. Ami veszteség érne ezen a térerben, fel nem éri azt soha az a rendkívüli jelentőségű haszon, amelyet emberanyagban, megmentett existenciákban, munkaerőben visszahódít magának.

Nem tudjuk, mik lesznek az eredményei a Budapesten tartott nemzetközi antialkoholista - kongresszusának. De ha azzal a komolysággal és lelkiismeretességgel vezeték ezt a mozgalmat, mint Angliában, akkor a siker el nem marad.

Szabadság-szerelem.

lta: HOLLÓSI SÁNDOR.

I.

Ó, ne kísértés bünök éjszakája,
Nem vágyom én már több csalfa lányra,
Van egy leány ót hozd vissza nékem,
Ó volt az én földi fűdőségem!

Nem akarok több leányról tudni,
Az az egy is jól tudott hazudni,
Elég volt már a szerelmi lábál,
Csalfa leány csalfa mosolyából.

Hazám! Te vagy már csak vögreményem,
Bár benned sincs sok örömben részem,
De míg a te sorsodat könnyezem,
Legalább azt a leányt feletem.

Ne kísértés hát bünök éjszakája,
Nem vágyom én már több csalfa lányra,
Van egy hazám, azt áldd meg Istennem,
Rajta kívül ugyisincs már egyebem!

II.

Minden dalom egy istenhozzád,
Szent szabadság, édes szerelem,
Minden sorban minden rókban,
Ifjuságom álmat temetem.

Hiába szó szebb jövőt a remény,
Éjszakámra nem hoz több napot,
Hít nélkül én nem tudok már hinni,
Borus mára fényes holnapot.

Dieső álom! szabadság, szerelem,
Nem talátnék egymásra soha,
Fájó szívem lelt az éjbe,
Hozzám a sors nagyon mostoha!

Még egyszer.

Egy néhány hirtelen, erőszakos rázkódás után nagy zökkenéssel állott meg a vonat. Az utaztatók legnagyobb része kirepült a hából, egy alvó utas legurult a pamlagról. Jelfuten ugrott fel mindenki:

Zürzavaros hangok hallatszottak kívülről.
— A podgyásos kocsi tengely agra átmelegedett, elrepedt, a kocsi kitért, most ott fekszik a domboldalon. Szerencse, hogy nem valamivel odébb történt. Legurult volna az egész vonat.
— Mikor mehetünk majd tovább?
— Isten tudja! A medgyesi állomás közel van, a káluzart már beküldték, hogy sűrűnyózzon. De amíg a segítővontat megérkezik, belétehet öt-hat óra.
— Őt-hat óra — szörnyűkődtek az utasok. Hiszen ez alati megfagyatnunk.

Téli idő volt, hóval fedve az egész tájk. Már be is sötétedett volna, csak a fehér hó fénye terjesztett szét egy kevés szürkéséget. A közeli falu ablakából kivilágított egy-egy piszlogó mécs. Az a kevés ember, aki a vonatnál volt, összeszedődött egy kis csoportba. Csupa férfi... Valami messzebb két nőn vitatkozott némi élénkséggel. Az egyik aztán hirtelen odafordult a vonatvezetőhöz.

— Hogy hívják ezt a falut?
— Medgyesnek.
Meglépetten nézett fel az asszony. Úgy látszik a név ismerős volt előtte.
— Van valami vendégfőfele benne?
— Dehogyné kérem, csak egy kis koresma. Az is a legrosszabb fajtából.
A pályatesti mellett fölűt országútról vidám, csilingelő hallatszott. Nyomban utána feltűnt a szánkó.
— Ho-ho Pista, megállj, földüli a vonat.
Egy ember ugrott ki a számból és gyorsan felment a tájé. Hamarosan megtudakolta, hogyan áll történt. Még jlvában beszélgetett a főtűvel, vonatvezetővel, mi or az egyik nő, az idősebbik megszólalt.

Becsánat, hogy alkalmazkodom, de nyilgítsák kegyed ideára. Nem tudn megmondani, vajon it-e mellett a Medgyes mellett van-e a Hauserek kastélya?
A Hauserek kastélya? Igen is, ott van. Miért kérdi nagysád?
— Azért mert Hauszer Feri jó barátunk. Ott

HIREK.

— **Néhány szó az „Alsólendvai Dalkör”-ről.** Folyó hó elején két hévi szünet után — miután a dalkör érdemes karmestere szabadságon volt — a dalkör ismét megkezdte dalorát, melyet Tóth Pál karmester igazán nemes, és az ügyhöz méltó buzgalommal vezet.

A hosszú szünet után tehát ismét összegyűltünk, bár kissé megfogyva, de törve nem, mert akik megmaradtak a dalkör működő tagjainak, tudatában vannak annak, hogy mily nemes ügyet szolgálnak.

Összegyűltünk pedig azért, hogy folytassuk azt a gyönyörű művet, amelynek alkövet az alsólendvai ifjúság szeme-java tett le, azt a felséges és lelemelkő, szívet, lelket nemestítő művet, amely hivatva van arra, hogy Alsólendva közönségének szívét, lelkét felemelje arra a magas nívóra, amelyen a magyar dal és zene jelenleg van.

Sajnosan kell tapasztalnom azonban, hogy ezen nemes egyesületet is fenyegeti az orziasztó, ugyszólván nemzeti kör, a közöny, amely már annyi szép és nemes ügyet fojtott meg még kezdetükkor. Sőt már-már harapos fogait bele is mártotta dalkörünk testébe és gyipár működő tagot elragadtató főlnök. Sajnáljuk ezen ténykedésüket, de talán a Gondviselés akarta így, mert ez a betegség igen rágalós és talán ezzel megmerekedtünk a teljes széthullástól. Adja Isten, hogy ugy legyen.

Hiszen kifognak ám ők is gyógyulni ezen betegségől, ezt a visszavonást bánni fogják, mert hiszen tudják ők is, hogy csak az egyesülésben rejlik az erő.

Távözásukat csak azzal a magyar köz-

mondással aposztrófálom, hogy — hadd hulljon a fergése, azzal a változtatással, hogy a kiléptetteknek csak a gondolkodásuk ferges, míg személyük iránt tisztelttel adózom.

A dalkör jelenlegi tagjait pedig kérem, hogy legyenek ennek a nemes egyesületnek továbbra is lelkes és buzgó tagja, holmi kicsiségek, mint pl. az, hogy róstell közönségi daltársának, meg hogy a dalkörbeli működése inkompatibilis az állásával, továbbá azért, hogy rendes esteli stájtáj, tracscolását egy órával meg kell rövidítenie, — mert a kiléptettek ilyenekkel okolták meg kiléptésüket — ne riasszak vissza attól, hogy azt a kis magot, amelyet tavaszszal elvetettünk nagy és terjedelmes fáva növesztjük, hogy idővel Alsólendva közönsége gyönyörrel élvezhessen ezen fa virágának szívet, lelket elárasztó, nemes illatát.

Alsólendva érdemes közönségét szintén kérve kérem, hogy szintén támogassa dalkörünket és a legközelebb kibocsátandó pártoló és alapító tagsági ivatek írja alá mindenki, és ezzel mutassa meg, azt, hogy tud még lelkesülni a széprét és nemesérrt, mutassa meg, hogy nem ejtette hálójába a kö z ö n y.

In magnis et voluisse sat est.

Tóth Gyula.

— **Halálozások.** Molnár János helybeli másodosztályú szolgabíró a bécsi klinikán hosszabb betegkedés után elhunyt. Ezen derék embert akkor ragadta el a kérlhelten halál, amikor rég megérdemelt kitüntetés érte, ugyanis a pacsei járás I-ső osztályú szolgabírájává választották.

tán majd kapunk szállást az éjlele. A vonatban utóvégre még sem lehet maradnunk.

— Semmi esetre, nagyságos asszonyom. Örülök, hogy éppen erre jártam. En Hausner Ede vagyok, Feri bátyja.

— Ez valóban szerencse. Bizonyosan ismeri a nevünket. Török Istváné vagyok, ez meg a leányom Vanda.

— Ah, rendkívül örülök. Hogyne ismerném kegyeteiket. Merre van a podgyászok?

— Berakták a tászkát a szánkóba. Hausner kiült a kocsi mellé, csak elférték valahogy. A kastélyban Hausneré, a fiatal asszony gondoskodott a váratlan vendégeiről.

Hat órákor az ebédnél találkoztak, mindnyájan.

— Hát Feri nincs itt?

— Nem, ő kinn lakik a megyeri pusztán csak néha jön át.

Pár pillanattal mulva zaj hallatszott a csarnok felől.

— Nézi ki Péter, mi az?

— Az inas visszajött.

— A Feri ur érkezett meg.

— A leány mintha elcsúszott volna. Az inas után rögtön belépett a fiatal uraság, de mikor annak a tekintete reá esett, már vörvörös volt Vanda arca.

Csodálkozás, üdvözlés, magyarázatok. Hamar felraltak meg egy feriteket és a fiatal embert leült. Alig evett egy falatot. Hausneré megkérdezte:

— Mi az Feri, miért nem eszel?

— Közönség nem vagyok éhes. — Pedig a csarnokban azt mondta az inasoknak, „siesetek, megesszen az egész kenyhát.”

Ebéd után a hólgyek bementek a szalómba, az urak a szomszédos dohányszobába. Hausner Feri nagy lépésekkel járt fel a alá, két keze a zsebében. A szivarja minduntalan elaludt. Végre is leette. Odament a bátyjához, belevetette magát egy karosszékbe, véle szemben. Egy kis ideig hallgatott, aztán megszólalt.

— Öreg

- Nos?
- Ez az?
- Kicsoda?
- Vagy úgy, még nem mondtam el?
- Mit?
- Várj egy kicsit . . . Semmit.
- Mégis.

— Nem bánom elmondom. Tanácsot kell adnod. Ugyis te vagy az egyetlen, aki önzetlen tanácsot adhat, figyeld. Nincs több egy esztendő, hogy Török Vandát ismerem. Nem vagyok már gyermek, egy könyven nem esem elragadtatásba, de az bizonyos, hogy már első látásra beleszerettem. Mikor ez megvilágosodott előttem — még hamar törtérrt — nem is volt semmi kifogásom ellene. A családot ismertem: állás, vagyon megielett. Elhatároztam, hogy igyekeznifogok elnyerni a kezét.

Egy ideig jól ment minden. Nagyon szépen megbarátkoztunk. Azt merem állítani, hogy kitüntetett minden alkalommal. Nem csak nekem tűnt ez fel. A barátaim is csak úgy hívtak „a Vanda lovagja”: jól van kitüntetett, de másokról sem mondottam le. Kacérkodni mindenkiel. Csodálám ha teged bökén hagyott volna. Ugy-e megpróbálta?

— Az idősebbik csak a fejével bólintott, hogy „em.”

— Nem? Csodálom. Menjün! tovább. Magad megítheted, hogy szép. Természetesen mások is boldogulnak utána. En volta, ugyan a kegyenc, de a tobbit is úgy tudta kezelni, hogy azok sem vesztették el reményüket. Nem részletezem tovább az eljárás, vegeeredmény: nagyon kacér. En meg féltékeny vagyok. Egyszer el is ragadtó a féltékenységre. Szemérem hánytam a kacsérságát. Nagyon megharagudott.

— Mi joga van önnek engem kérdőre vonni?

— Most még nincs jogom, de ha maga is úgy akarja, nerszokára lesz.

— Ugyan?

— Igen! Vanda. Tudja jól, hogy szeretem. Az az egyetlen kívánásom, hogy feleségemmé tessen. Mit felel?

Schless Antal nagykanizsai papírkereskedő és könyvkötő, ki Schless Márton könyvkötőnk testvéreccse volt, hosszabb betegkedés után életének 35-ik és boldog háziasletének 11-ik évében f. hó 16-án jobblétre szenderült. A meghaldogultat felesége és 3 kis gyermeke siratja. A rokonság pedig szomorú szívvel nélkülözi a jó testvér, rokoni és jóbarátot. — Legyen könnyű neki a hant.

— **Toronýoránkról.** A közönség köréből már hosszabb idő óta felhangzó panaszkészletnek bennünket arra, hogy a városi hatóság figyelmét felhívjuk arra a lehetetlen állapotra, a mely a városi óra kezelése körül uralkodik. Valóban beszontó ez a hónapokon keresztül több időbizonytalanság. Vagy jó ez a toronýóra vagy nem jó. Ha jó, akkor tisztességes kezelés mellett rendben lehet azt tartani. Ha nem jó tessék azt megjavíttatni, hogy jó legyen. De ez a mostani kritika aluli helyzet, hogy az egyik napon egy félórával előbbre járjon, a következő napon egy negyedórával készen, ez a legnagyobb mértékben beszontó, sőt túrheltetlen. Ha a mostani óra kezelő, aki mellesleg megjegyvezve, mint lakatos nem is érthet az órakezeléshez — nem képes a toronýórát rendben tartani, tessék más, hozzáértő embert ezzel megbízni, hogy ennek az abszurd állapotnak már egyszer vége legyen. Reméljük, hogy a közönség ezen jogos panaszra az illetékes helyen orvoslat nyer.

— **Elragadták a lovak.** Vida István lendfalvaski lakos bevásárolni jött Alsólendvára szekerem és miialt a kereskedésben volt azalatt a kocsi lovakkal magukra maradt az utcán. Egyszerre a lovak meg-

Egy darabig nem szólt, csak nézett a patgatózó tűzbe. Ismetelten a kérdést. „Sajnálom . . . igazán . . . az a meggyőződéssem . . . higye el . . . nem vagyok egyámszoh valók. Maga féltékeny, szenvedélyes, én meg kacér vagyok. Egyikünk sem fog engedni, szerencsétlenek leszünk mind a ketten. Nem leszék a felesége.” A fiatal ember elhallgatott. A másik egy-két-cyót zippantott a szivarján.

— Itt nincs ok se tanácskérsése, se tanácskozásra. Be van fejezve. Egyszerűen ismerősei vagyok egymásnak, mint azelőtt. Punctum.

— Igen. Ha csak addig volna. — En is ezt mondtam magamnak akkor. Hancm más történt. Nem tudom megszabadulni a keptől. Hogy egyszer igazán megszerettem szertem most már örökké a hibával, sőt volnának, még vétkeivel is. Most tanácsolj.

— Hm. Nehéz dolog. Próbáld meg még egyszer. Az az ok, ami miatt visszautasított, nem eléggé plauzibilis. Azt mondok, kacér. Hátha csak színeskedés volt? Próbáld meg újra.

A szalobnál ének hallatszott. Vanda hangja volt.

Végé mentem az ormódi temetőn Elvesztettem, piros bársony keszkenőm, Piros bársony keszkenőmet nem bánom Csak a régi, csak a régi szeretőmet sajnálom. — Te ez nekem szólt — kiáltott Hausner Feri hirtelen felugorva. — Nézz ide. És a belső zsebéből egy gondosan összehajtogatott kis vörösnakkendőt hozott ki.

— Próbáld meg még egyszer — felelt az idősebbik teljes szilárdasággal.

Bementek ők is a szalómba. A leány felhagyott az énekléle, de tovább zongorázott. A fiatal ember rákönyökölt a zongorára és nézte, Vanda érezte a tekintéttel, de nem merie felvenni a szemét. Egyszer csak megszólalt Feri:

— Ismeri azt a német di-knótát „Das Mädchen dass ich liebe, wird niemals meine Frau?”

— Igen. De ez nem tragikus egy csöppet sem.

— Most már fölment nézni, találkoztak tekintéttel, Tán egy kicsit sokat tartott a pillantás. Hírtele!

ISKOLAKÖNYVEK az összes állami és felekezeti iskolák ré- szére.

Iskolatáskák 50 fillértől 6 kor.-ig.

Mindennemű irkák, rajzlapok, író-
és rajzszeretek.

Imakönyvek szebbnél-szebb kivi-
telben bármely felekezet részére.

Kaphatók:

Balkányi Ernő

könyv-, papir-, író- és rajzszer-kereskedésében

Alsólendván.